

15. 98
8
0

¶ Florentinorum Oratio coram Summo Pont.
Alexandro. VI. ac eius sacro Senatu per Genti-
lem Episcopum Aretinum.

Venimus Beatissime Pater accepturi primū
in Pontificem: quęcunq; sacer iste Senatus
dedisset. Mox sanctitati tuę quā dedit so-
litam obediētiam pmissuri. Altę debite
Altę deuotę Florentini populi erga Romanam sedem
obseruantia. Ex quo n. Gherardus Florētinus & qui-
dem Epūs: Nicolaus scilicet scdus: ius eligendi Pontifi-
cis ad Cardinales reduxit: obligauit nos reliquos xp̄ia-
nos cum in pastorem accipe: quę patres ipsi sua creatiōe
dedissent. Paruimus haecenus religiosissime tam san-
ctę constitutiōis: a nullaq; unq; huius aplici collegii ele-
ctiōe Ciuitas Florētina deflexit. Hęc uero quā mo-
do fecistis Reuerē. Patres tam libēter accipimus ut &
gratias agamus Reuerē. dn̄ationibus uestris: & omnē
illis dn̄i retributionem supplicemus. Cupiebamus enī
uel ultimum uestri ordinis: dedistis primariū. Nole-
bamus aliquem qui sal ab aliis esset empturus: dedistis
eum qui possit illud uendere & sapientibus. Cupie-
bamus Pontificē qui compati posset infirmitatibus no-
stris: Dedistis eum qui clemētia bonus Christi uicarius
Qui liberalitate nobis magnus Alexander sit futurus.
Nolebamus gubernatorē qui aut fluctuante nauicula
dubitaret: aut dormiret trāquilla. Dedistis eū qui & in

~~INC~~
1577

fluctibus manum unam ad clauum: alteram ad remum
teneat: & in portu sua sit semper retia resecturus. De-
clarastis deniq; omnibus q̄ domini sint Cardinales ter-
rae qui posuit super eos orbem. Veræ columnę aureę
super bases argenteas & fundamenta aeterna supra soli-
dam petram qui oblitus omnis uestri privati ædificiū: Cō-
muni Christianorū ecclesiæ subuenistis. Licet enim e-
tam sancto collegio nihil non sanctum eligi poterat:
Siue tamen q̄ in eo uota omnium uestrum cernimus:
Siue q̄ illum in omnibus uobis arbitramur: utiliore
dare nobis Pontificem his temporibus potuisse nō cre-
dimus. Non alia uolebat esse rerum experientia: Non
minor animi magnitudo. Talem decebat inoderatio-
nem eum qui soli deo esset suę uillicationis rationē red-
diturus. Empta profecto non fuit in templo colum-
ba quæ tam sancte uos inspirauit: Sed uolicans: Oranti-
bus uobis: Venit ex alto. Spiritus enim sanctus disci-
plinæ effugit fictum: Et quod nostris manibus fabrica-
tum in dei templo quandoq; putamus illius structura
est qui spirat ubi uult: qui per nolentes etiam operatur
ministros: qui nō esset Is qui datus est patribus uestris
ut maneat uobiscum in aeternum: si Conclauis uestro in
tanta electione defuisset. Pro tam uera igitur Spiritus
dei canonica ac celesti electione Reuerendissimi Patres
filioli illi uestri qui nos miserunt: Si referre nō possunt
Supra uires se tamen debere fatentur: Et sanctum hoc
opus uestrum quantum in eis est: Extollunt: Veneran-

tur: Adorant. Ad te uero cōuersi Beatissime Pater he-
 sitamus an communem illam assumptionis: gratulatio-
 nem imitemur. Nouimus enim Sanctitatem tuā hoc
 oneris: ad communem utilitatem: nō priuatam laudem
 suscepisse. Adeo præterea ueremur: ne hac plenitu-
 do potestatis: Curarum plenitudo sit: Ut condolēdum
 potius quieti Sanctitatis tuæ q̄ potestati gratulandum
 quandoq; putemus. Vincit tamen priuatam sollicitu-
 dinem publicā ratio: Nec finit nos non lætos uidere
 tronum Christianæ gloriæ plenum maiestate sua. In
 genium illud ad omnia summa natum. Illa mentis &
 in gerendis rebus felicitas peculiare affectus nostros
 non recipiunt. Vox enim in terra nostra audita est:
 Exultate & letamini in domino deo uestro: quia dedit
 uobis doctorem iustitiæ. Sanctitati quoque tuæ qui
 dixit: Tu pascere populum meum: & tu eris Princeps su-
 per eum. Is est qui dat etiam cum temptatione puen-
 tum. Venisti enim in altitudinem Maris: non diffite-
 mur. At super illud Petrus prædecessor olim tuus sic
 cis pedibus: cum iam amplius non dubitasset: ambula-
 uit. Ingressus es fluctuantem nauiculam: non nega-
 mus: sed quæ mergi non possit: & cui præsit qui impe-
 rat uentis & mari. Fidem in fidelibus plenam in cu-
 stodiam suscepisti. Pro illa orauit Saluator noster ut
 nō deficeret. Mortales arctus immortalī sarcinæ sub-
 misisti. At huic labori ministri sunt Cœli: & corona

aurea super mitram eius. Fuisti deniq; haectenus homo
diuinus: eris posthac deus humanus. Tenes. n. uicē in
terris eius cui flectit omne genu: eius qui est Rex regū
& dñs dominātium. Qui aufert spiritum principū &
ministros suos facit ignem urētem. Habes sedem: de
qua Dominus: Locus solii mei & locus uestigiōꝝ pedū
meoꝝ ubi habito in aeternum. De qua rursus: Nō ne
hac quæ humilē exaltauit & sublimē humiliāuit. Cu
ius in quā p̄prium est ut tūc uincat eum ledit. Tunc se
cura sit cum superata uidet. Locus certe in quo setūs
stas. Beatissime Pater terra sancta est: Locus Petri prin
cipis Ap̄torum ubi steterūt pedes ei⁹. Locus illius quē
constituit dñs Principē omnis possessionis eius. Stat
incōcussum priuilegiū tuum tibi. Tu solus hamo pi
scari. Tu in altum potes retia laxare. Tu hæres apo
stolorum: Tu uia lex: Tu specula: Tu es cui cla
ues traditæ: cui oues creditæ sunt. Non potes nō tra
here plenum magnis piscib⁹ retæ: cum dñs sit qui in al
tum mittere iubeat. Non potes nō aperire coelos aliis
qui illos tibi tā nolētes aperuisti. Nō potes nō diuinē
diuinam sedē tenere: qui terrenum nihil in illā contuli
sti. Exultat igit̄ merito ubiq; & gloriat̄ in dño om
nis ecclesia sanctoꝝ: Quia suscitauit illi dñs Pastorem
qui gregem suum pascit in herbis uirentibus sup mon
tes Israel: Cuius uirgo corruerat & nō erat qui subleua
ret eam. In tpe oportuno aperuit manum suam: para
uit sanctum suum in oculis omnium gentiū. In me

+

dio necessitatis nostræ recordatus est misericordiæ suæ
 Concipe modo tu Beatissime Pater fortitudinē ad sal-
 uandas gentes: Concipe supplicamus per eas æterni-
 tates ad quas fulgebunt tanq̄ stellæ firmamētī qui eru-
 diunt alios. Timeat oīs populus sacerdotē dñi audiēs
 sapientiam dei esse in illo: Et sciant gētes Prophetam
 esse in Israel. Erue a frānea & de manu canis unīcam
 dñi. Dona siquid laboris istī Athlantis humeri subi-
 tūri sunt ouibus illis pro quibus p̄imus pastor bonus
 aīam suam ponere: nō dubitauit. Aut enim sui ac tot
 martyrū sanguinis obliuiscet dñs: aut ecclesiā pro qua
 crucifixus est tecum sustinebit. Vnum est: unum Be-
 atissime Pater quod ab humeris Sanctitatis tuæ excu-
 tere nō possum: Hoc illud unum est q̄ nihil ignorati-
 tiæ: nihil impotentia: nihil fortunæ condonabitur:
 Quicquid erit ouibus tuis a sola uoluntate sanctitatis
 tuæ reputabit. Quam tñ bonam & scdm gloriā pon-
 tificatus sui speramus non minus q̄ optemus. Quid
 enim illi nunc supest aliud ad summū humanæ condi-
 tionis euectē: nisi ut cœlo uiuat: ac nomē Rodorici Ale-
 xandri diuinis operibus faciat imortale. Sed hæc oēs
 tangunt Beatissime Pater: hæc uniuersis fidelibus læti-
 tiæ cōmunis est ratio. Nos uero quantulacunq; pars
 simus xpiani gregis: qui ex oleis facti oleastri eramus:
 non diu est: tanq̄ oues errāres: Quomodo nunc cōuersi
 ad pastore & Ep̄um animarū nostrarū: possumus nō læ-
 tari. Quomodo prauenti benedictiōibus dulcedinis

+

hanc mutationē dexteræ excelsi sine gaudio possumus
intueri. Spectamus nūc in matris nostræ sinu patriæ
nostræ delicias. Videmus primariæ familiæ heredita-
tis nostræ funiculum sedere tandem cum principibus
populi sui. Siliquæ iam nobis omnes in saginatū uer-
sæ sunt: Nihil non pristinum: Nihil non maternum ex-
perimur. Calixti sanctissimi auunculi ac prædecesso-
ris tui: ita ad Cosmum Medicem primum patriæ nostræ
patrem uox fuit. Ostensurum illi se esse Vicariū xp̄i
cui tot ecclesias fabricauit: Nec passurum illum aut
populum eius: sed a postolicæ caros non esse: quos no-
uerit sapientia & diuitiis domino suo Christo fore cha-
rissimos. Cogitet modo Sanctitas tua an ab lactatus
super matrem suam lætitiæ lachrimas queat continere.
Consolatus est certe dominus populum suum Florenti-
num. Conscidit saccum eius lætitiā circūdedit per om-
nes uicos nostros: Alleluia cantatur. Ortus cōclusus
amplius non dissipabitur. Vinea Sabaoth spinas ul-
tra non feret. Ager dominicus non siluescet in poste-
rum: Ponet desertum eius dominus quasi delicias.
Solitudinem eius quasi ortum irriguum: Gaudiū & læ-
titiā inuenitur in eo. Hæ sunt gratulationes nostræ
Beatissime Pater: Propter hoc lætatum est cor nostrū:
& exultauit lingua nostra. In medio enim Italiæ po-
siti iuncti non minus finibus q̄ animis rebus ecclesiæ:
Non possumus fortunam eius non sentire: Nō possu-
mus nō angī secum: nō lætari. Pats nō parua Ro. cu-

riæ: Quomodo columbam dñi gemētem: Quomodo
 Petrum de fluctibus tendētem brachia: sine dolore
 spectare possemus. Cantātem pariter alterā: exultan-
 tem alterę: ut nūc ex nouo pastore: Quomodo sine gau-
 dio intueri? Tam multa est certe affinitas togæ cū tu-
 nica: q̄ nulla cassidi cum tiara. Et mirant̄ quidam q̄
 primi uoluimus obediētiā profiteri. Nunq̄ fuimus
 secundi Beatissime Pater in his quæ ad huius tuę san-
 ctę sedis reuerentiā pertinent: sed primi omniū semp̄
 qui in uineā dñi uenerimus. Utinā modo parem saltē
 cum ultimis mercedē recepissēmus. Illi tñ sumus qui
 a Lino cepimus superēdificari supra fundamentū apo-
 stolorum & primi huius tuę sanctę sedis esse domestici
 Siquidē Christus e celo: Petrus e Galilea: Linus e Thu-
 scia nostra originem ducens primus Italarum omniū.
 Primus earum nationū quę nunc Christianę sunt hanc
 tuam sedem gubernauit: ubi tu nunc sedes Beatissime
 Pater: & ipse primus post Petrū sedit. Illi inquam su-
 mus qui sanguinem n̄m contra Henricum tertiu: Con-
 tra Corradinos: Contra Manfredos: pro ecclēsia fudi-
 mus. Illi sumus qui nō die am Eugenium quartū cie-
 ctum Roma: sed Petrum ipsum Aplm ex Antiochia in
 Italiā ueniētē primi excepim⁹: fouim⁹: nutriuim⁹: nō
 crucifiximus. Ad Arni ripā. B. P. nō Tyberis: nō Hi-
 beri: nō Padi Petrus ap̄loꝝ princeps primū altare xp̄ia-
 num extruxit: Clemēs Isidoro teste cōsecrauit. Plura nō
 referemus ne uideamur uenisse huc (ut multi) explicatū

merita nostra in ecclesiam: hæc tamen pauca tetigimus
ut uideat Sanctitas tua quæ merito gratulemur: quæ innata
nobis sit huius tuæ sanctæ sedis reuerentia: quæ trita pedi-
bus nostris uia illius in obsequiis eius. Tuos igit re-
ligione: Tuos iure: Tuos consuetudine: Tuos fide: Tu-
os uoluntate suscipe Beatissime Pater Florétinos: Et ea
manu quo ipsi te genu in pastore accipiunt. Animas &
corpora Sanctitati tuæ comendant: Quicquid habet
ante scabellum pedum tuorum exponunt. Vrinam mo-
do uidere potuisset Sanctitas tua: Aut quibus hæc ani-
mis Patres illi nobis mandata dederunt: Aut quibus
uocibus populus ille frequens nos ad te ueniētes seque-
batur: Iudicaret sanctitas tua: Non dubitamus: Iudi-
caret nos elingues fuisse in exprimēda populi illius Spe
Deuotione: Latitia. Nos te indubitatum Christi Vi-
carium: Verum Petri successorem: ac Romanum Pon-
tificem confitemur: Tibi Christianorum Principi: Ac uni-
uersali domino Spirituali: obedientiam pollicemur.
Vicem quam gens in terris pro diuina: Salutamus: Ve-
neramur. Adoramus.

¶ Dixi.

INC
1577